

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/276/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119445141
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119445141.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého N. F., nar. XX.XX.XXXX, v ústavnej starostlivosti Z. pre deti a rodiny Y. XX, W. F., dieťa matky K. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a otca K. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., H. 6, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici na nariadenie výchovného opatrenia a neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ďalej len „UPSVaR“) sa návrhom podaným dňa 06.12.2019 domáha nariadenia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“).

2. Návrhom doručeným súdu dňa 13.01.2020 sa UPSVaR domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi Centru pre deti a rodiny Moyzesova 39, Nová Baňa dočasne odovzdať maloletého do Reedukačného centra, Nám kpt. Nálepku 613, Vráble. Svoj návrh odôvodnil tým, že doteraz platné výchovné opatrenie skončí dňa 18.01.2020 a je potreba ďalšej reedukácie. Maloletý je žiakom Špeciálnej základnej školy internátnej vo Vrábľoch, pričom reedukačné centrum odporúča dokončiť povinnú školskú dochádzku v ich zariadení, čo je do konca júna 2020. Nakoľko v reedukačnom centre sú umiestnené deti len do skončenia povinnej školskej dochádzky, udelilo Reedukačné centrum Veľké Leváre súhlas s umiestnením maloletého od júla 2020. Po opakovanom prehodnotení správania sa maloletého Reedukačným centrom Vráble, v prípade potreby ďalšej reedukácie, podá úrad návrh na zmenu zariadenia. Reedukácia sa javí ako vhodná a usmerňuje emocionálny a sociálny vývin maloletého.

3. Súd z opatrovaneckého spisu zistil, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/45/2008 - 31 zo dňa 21.05.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/54/2008 zo dňa 18.12.2008 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Detskom domove Nová Baňa, Moyzesova 39. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/192/2018-60 zo dňa 31.01.2019 súd nad maloletým nariadil výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky v reedukačnom centre. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/51/2019-47 zo dňa 30.05.2019 súd opätovne nariadil nad maloletým výchovné opatrenie pobytom za účelom zabezpečenia odbornej pomoci v Reedukačnom centre.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Podľa § 37 ods. 3 ZR Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

11. V zmysle § 54 a nasl. ZR je upravená ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom.

12. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

13. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

14. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného

opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

15. UPSVaR podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach maloletých detí po začatí konania. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd zistil, že nad maloletým bola na základe rozhodnutia súdu nariadená ústavná starostlivosť, ktorá naďalej trvá. Z ust. § 37 ods. 3 ZR vyplýva, že súd môže nad maloletým nariadiť výchovné opatrenia len v prípade, ak maloletý je v starostlivosti rodičov, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 (náhradná osobná starostlivosť) alebo § 48 (pestúnska starostlivosť), budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará. Z dikcie uvedeného zákonného znenia súdu nevyplýva možnosť, aby nariadil výchovné opatrenia nad maloletým dieťaťom, ktoré je v ústavnej starostlivosti. Súd tak predbežne ustálil, že navrhovateľ podal návrh vo veci samej, ktorý nie je dôvodný. Súd preto ani neodkladným opatrením nemôže dočasne odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti reedukačného centra, nakoľko ak nemá oprávnenie rozhodnúť kladným rozhodnutím vo veci samej, nemôže tak urobiť ani procesným rozhodnutím dočasnej povahy, akým je uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia (argumentum a maiori ad minus - od väčšie k menšiemu, tzn. platí niečo pre významnejšiu skutočnosť, tak to isté platí aj pre skutočnosť menej významnú). Z uvedených dôvodov súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd v tomto smere poukazuje na to, že nad maloletým bolo síce už dva krát nariadené výchovné opatrenie, čo však neznamená, že predchádzajúcimi rozhodnutiami je súd viazaný. Na druhej strane samotná skutočnosť, že nad maloletým už bolo opakovane nariadené výchovné opatrenie pobytom v reedukačnom centre predstavuje nesystematické a nekonštruktívne konanie opatrovníka. Opatrovník namiesto toho, aby podal už na začiatku problémov maloletého návrh na zmenu zariadenia na realizáciu ústavnej starostlivosti, opakovane predlžuje pobyt maloletého v reedukačnom centre. Ak je u maloletého potreba ďalšieho pobytu v reedukačnom centre, mal opatrovník podať návrh na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, napr. s konkrétnym dátumom tejto zmeny (júl 2020). Do doby rozhodnutia vo veci samej mohol v rámci tohto konania zabezpečiť pobyt maloletého v doterajšom reedukačnom zariadení, tak aby maloletý mohol dokončiť povinnú školskú dochádzku. Opatrovník však konal vo veci nielen s nedostatočnou mierou znalostí v danej problematike, ale aj nezodpovedne, keď návrh vo veci samej podal až dňa 06.12.2019, hoci pobyt maloletého v reedukačnom zariadení končí už dňa 18.01.2020. Obdobne tomu je aj v prípade nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré opatrovník podal až dňa 13.01.2020, hoci zákonná lehota na nariadenie neodkladného opatrenia končí až po 18.01.2020, kedy by sa mal maloletý navrátiť do zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. V tomto smere súd apeluje na opatrovníka, aby si uvedomil, že podanie zabezpečovacieho procesného rozhodnutia automaticky neznamená, že mu bude vyhovené. Podanie takéhoto návrhu by malo prameniť z včasného a metodicky premysleného postupu pre zabezpečenie riadnej a potrebnej starostlivosti maloletému, ktorá aj z dlhodobého hľadiska bude napĺňať účel starostlivosti o maloleté deti, ktorým je ich najlepší záujem. Postupom opatrovníka v danom prípade došlo k tomu, že maloletý do podania kvalifikovaného návrhu nebude môcť pokračovať v povinnej školskej dochádzke, čo môže mať nielen negatívny vplyv na jeho vzdelanie, ale najmä na jeho osobnostný vývoj.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na tunajší súd písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).